

**Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігі КеАҚ
«Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті»
Әлеуметтік мониторинг және болжау орталығы**

**Социологиялық сауалнама материалдары
«Шәкәрім университетінде сыбайлас жемқорлықты қабылдау деңгейін
бағалау»
(«Таза сессия» жобасы шеңберінде)**

М. Абдикакимов-жоба жетекшісі,
сауалнама нәтижелерін талдау және
сипаттау;

Е. Киреенко-сауалнама нәтижелерін
статистикалық өңдеу

А. Молдағалиева – сауалнаманың
жүргізілуін ұйымдастыру

Семей – 2021

Ұсынымдар

Сонымен, Шәкәрім университетінде сыбайлас жемқорлықты қабылдау деңгейін бағалау тақырыбындағы сауалнама нәтижелері біздің болжамдарымыз бойынша оң нәтиже көрсетуде. ЖОО білім алушылары мен қызметкерлерінің көпшілігі сыбайлас жемқорлыққа теріс қарайды және онымен күресу қажет деп санайды. Студенттер мен қызметкерлер осы зерттеуге жоғары белсенділік танытты, бірақ тұтастай алғанда назар аудару керек мәселелер бар.

- Студенттер мен қызметкерлер пара, сыбайлас жемқорлық ұғымдарының мағынасы мен оның салдарын біледі, бірақ оқу үрдісінде жеке бас пайдасына байланысты бұл құбылысқа аз да болса қатысатын студенттер де бар екендігі анықталуда. Бірінші өлшем бойынша сыбайлас жемқорлық ұғымдарына қатысты ұсынылған нұсқалардың «барлық нұсқа» деген, яғни нигативті жауабын таңдағандар 9,3% -ы құраған болса, екінші өлшем бойынша-18,6% дейін көтерілген (кесте 1).

- Білім алушылардың арасында академиялық үлгерімі төмендеуі салдарынан оқытушыға «баға сұрау» дәстүрі кезігуде. Бұл үрдіс білім беру сапасына тікелей кері әсер етіп академиялық аладық критерилеріне қайшы келуде. Сондықтан бұл бағыттағы өлшем сұрағы сауалнамаға енгізілген болатын. Өлшем деректері бойынша қызметкерлер арасында: "Білім алушының ("сыйлықтарсыз") оқытушыға пән бойынша бағаны көтеру туралы өтініші қаншалықты жиі оң нәтиже берді?- деген сұраққа жауап бергендердің 53,2%-ы ешқашан мұндай сипаттағы өтініш жасалмағанын айтса, ал 40,6% - ы бұл сұраққа оң нәтиже берді деп жауап бергенін көреміз. Бұл мәселе бойынша студенттердің жауаптары ұқсас, яғни білім алушылардың 46,6% - ы «Жиі», «Сирек» немесе «Кейде» осындай сипаттағы өтініш жасадым деп санайды, ал қалған 46,4% - ы нақты «Жоқ» деп жауап берді (4-5 кесте). Сондықтан бұл мәселені Ректорат деңгейінде көтеріп, анықталған фактілер бойынша шара қолдану қажет деп санаймыз.

- Деректердегі респонденттердің жауабы, білім алушылар мен қызметкерлердің ешқашан пара бермегенін, мұндай жағдайларға түспегенін көрсетеді. Керісінше, университеттегі сыбайлас жемқорлықтың деңгейі төмен көрсеткіште болып табылатындығы анықталуда. Бірақ, белгілі болғандай, бірінші өлшем бойынша сауалнамаға қатысқан студенттердің барлығы дерлік (96%) ешқашан пара беруге тура келген жағдайда болмадым деп жауап берсе, екінші өлшемде бұл нәтиже 78,8% дейін кеміді. Студенттердің 8,3% пара бергенін көрсетсе, ал сауалнамаға қатысқан студенттердің 12,9% жауап беруге қиналды немесе жауапты енгізбеді (2-кесте).

- Сауалнамаға қатысқан білім алушылардың жалпы санынан (бірінші өлшемде -9%) 10,5% - қажет болған жағдайда пара немесе ақшалай сыйақы, сыйлықтар және т. б. көмегімен ЖОО-дағы жеке "проблеманы" шешуге баратындығын көрсетті. Бұл деректер осы бағыттағы болашақ жұмыста

қауіптің белгісі болуы мүмкін. Сондықтан, ЖОО сыбайлас жемқорлықты толық жою бойынша жаңа стратегияларды әзірлеуі және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет пен адал білім беруді дамыту бойынша іс-шараларды жүргізуі жалғасын табуы тиіс.

- Мәліметтер бойынша, сауалнамаға қатысқан ЖОО қызметкерлерінің 84,4% - ы ЖОО-да өткізілетін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар туралы білетіндігін көрсетсе, өкінішке орай, 9,7% - ы (14-кесте) өз жауаптарында бұл туралы білмейтінін атап өтті. Осы өлшем бойынша білім алушылардың 56,9% - ы ЖОО-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша шаралар/акциялар өткізілді деп мәлімдейді, бірақ білім алушылардың 36,3% - ы бұл шаралар туралы білмейтіндерін айтып өтті. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралардың тиімділігін анықтау мақсатында қойылған сұраққа, ЖОО қызметкерлерінің 18,6%, білім алушылардың 8,9% - ы тиімсіз деген пікірде болса, сауалнама қатысқан білім алушылардың 42,6% - ы жауап беруге қиналды немесе жауап көрсетпеді (14.1-кесте).

- «Академиялық адалдық» Сіздің университетіңіз үшін қалыпты деп ойлайсыз ба» - деген сұраққа 15-кесте бойынша Шәкәрім университетінің қызметкерлерінің 70,8% - ы оң жауап берген, 27% - ы жауап беруге қиналған, тек 2,2% - ы ғана теріс жауап берген. Қызметкерлердің пікірінше білім алушылар арасында ЖОО-да академиялық адалдықты бұзу жағдайлары жиі кездеседі, яғни, «шпаргалкаларды пайдалану (көшіру, телефондарды, құлаққаптарды пайдалану және т.б.)»- 34,2% ды құраса, 19,8% - «жұмыстарды ақшаға сатып алу, плагиат», 12,6% - «жеке және туыстық байланыстарды пайдалану» -деп көрсетсе, жартысынан көбі, яғни 51,3 %- «ЖОО-дағы академиялық адалдық бұзылмайды»- деп санайды (15-кесте. - 15.1). ПОҚ академиялық адалдықты бұзу бойынша білім алушылармен қатаң болуы керек, яғни, аталған академиялық тәртіп бұзушылықтарды тіркеу және қажетті шаралар қабылдауы қажет. Университетте емтихан тапсыру кезінде бейнежазбаны орнату маңызды, баға қою мен сабаққа қатысу есебін автоматтандыру мәселесін шешу қажет.

- ЖОО-да, өңірде және жалпы мемлекетте сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне тап болған жағдайда, қайда жүгіну керектігін білу де өте маңызды. Деректердің жартысынан көбі, яғни қызметкерлердің 62,2% - ы қайда бару керектігін біледі, 12,4% - ы білмейтінін және 25,3% - ы жауап беруге қиналғанын көрсетеді (23-кесте). Білім алушылардың жартысына жуығы, яғни 41,7% - ы қайда шағымдану керектігін білетіндігін, 34,7% - ы білмейтінін және 23,7% - ы жауап беруге қиналғанын көрсетеді. Мұның бәрі білім алушылардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шараларға аз қатысатынын білдіреді. Осы іс-шараларға студенттерді кешенді түрде тарту және білім алушыларды тәрбие сағаттары арқылы үгіт –насихат жүргізу маңызды деп ұсыныс айтамыз.

ОЦЕНКА УРОВНЯ ВОСПРИЯТИЯ КОРРУПЦИИ В УНИВЕРСИТЕТЕ ШАКАРИМА

Уважаемый респондент! Предлагаем Вам принять участие в исследовании по вопросам коррупции в вашем учебном заведении.

Прочитайте внимательно предложенные вопросы и отметьте наиболее удобный Вам один вариант ответа или впишите свое мнение в отведенных для этого местах.

Мы гарантируем конфиденциальность Вашего мнения. Все данные будут использованы только в обобщённом виде.

1.Что Вы понимаете под коррупцией в образовательных учреждениях?

1. Злоупотребление служебным положением работника образовательного учреждения (выставление положительных оценок на вступительных экзаменах, на семестровых или курсовых экзаменах и т.д. за подношения)
2. Повышение оценки преподавателем обучающемуся безвозмездно (без «подарков»), без проведение самой процедуры оценивания по просьбе самого студента или третьего лица.
3. Организация застолья после экзаменов и защиты диплома
4. Подношение подарков (цветов, конфет, спиртных напитков и т.д.) уполномоченному лицу университета для решения личных «проблем»
5. Сборы средств на торжества, юбилей, дни рождения, подарки кафедре, закупку оборудования и инвентаря т.д.
6. Все варианты
7. Другое (напишите): _____
8. Затрудняюсь ответить

2.Приходилось ли Вам в системе образование давать кому-нибудь «подношения» или «подарки» для решения личных «вопросов»?

1. Да
2. Нет
3. Затрудняюсь ответить

3.Как часто Вы преподносили «подношения» или «подарки» преподавателям или сотрудникам вашего вуза?

1. Часто
2. Редко
3. Иногда
4. Никогда

4. Как вы думаете, влияет ли дарение цветов преподавателям на повышение оценки обучающегося?

1. Да
2. Скорее да
3. Скорее нет
4. Нет

5.Как часто Ваша просьба (без «подношения» или «подарков») преподавателю по поводу повышения оценки по предмету давала положительные результаты?

1. Часто
2. Редко
3. Иногда
4. Никогда

6.Как Вы считаете, есть ли коррупция в Вашем ВУЗе?

1. Да
2. Нет
3. Отказ от ответа
4. Затрудняюсь ответить

7.Если вы ответили да, то на чем основывается Ваше мнение?

1. Личный опыт
2. Опыт родных, близких друзей
3. Слухи
4. Информация из СМИ

5. В нашем ВУЗе коррупции нет

8.Оцените, в каких ситуациях Вам или Вашим сокурсникам наиболее часто приходилось давать незаконное вознаграждение или прибегать к связям? (выберите не более 3-х вариантов ответа)

1. Сдача экзаменов
2. Обращение в деканат
3. Сдача рубежного контроля, получение допуска к экзамену
4. Перевод на грант
5. Получение допуска к государственным экзаменам, защите
6. Распределения мест в общежитиях
7. При выборе научного руководителя
8. Сдача государственных экзаменов и защита дипломных работ
9. Поступление в магистратуру /докторантуру (в период зачисления в вуз)
10. Принуждение преподавателями к покупке книг/монографий
11. Не в каких ситуациях не приходилось давать незаконное вознаграждение

9.«Подарки», какого вида Вам приходилось давать в вашем образовательном учреждении?

1. Конфеты	6. Фрукты
2. Спиртные напитки	7. Сувениры
3. Кофе, чай	8. Продукты
4. Цветы	9. Бумага
5. Деньги	10. Не делал(-а) «подарков»
11. Другое (напишите) _____	

10.Как осуществлялась передача «подношений» или «подарков» в вашем случае?

1. Самостоятельно	3. Не хотел бы отвечать
2. Через посредника	4. Такого случая не было

11.Если вы НЕ согласились давать «подношения» или «подарки», то почему?

1. «Подношения» или «подарки» были мне «не по карману»
2. Принципиально не даю «подношения» или «подарки»
3. Не смог подобрать удобного случая для «подношения» или «подарков»
4. Проблему можно решить правильными, законными путями
5. Испугался уголовной ответственности
6. Другое (напишите) _____

12. Пойдете ли Вы сами на то чтобы в случае необходимости решить личную «проблему» в вузе с помощью взятки (денежного вознаграждения, подарков и т.д.)

1. Да	2. Скорее да	3. Скорее нет	4. Нет

13.Лично вы обращались в соответствующие инстанции в своем учреждении по вопросам взяточничества?

1. Обращались в ректорат	7. Обращались к преподавателю
2. Обращались в департаменты	8. Никому не обращались, не было повода
3. Обращались в деканат	9. Не знаю куда обращаться
4. Обращались к заведующему кафедры	10. Затрудняюсь ответить
5. Обращались к эдвайзеру	
6. Обращались к куратору	

14.Если обращались по вопросам взяточничества, каковы были результаты?

1. Решается	2. Решился

3. Меня далее не информировали

4. Не обращался

15. Проводились ли в Вашем ВУЗе какие-либо меры/акции по противодействию коррупции?

1. Да

2. Нет

16. Оцените эффективность этих мер/акций:

1. Эффективно

3. Скорее неэффективно

2. Скорее эффективно

4. Неэффективно

17. Считаете ли Вы, что академическая честность является нормой и правилом для Вашего университета?

1. Да

2. Нет

3. Затрудняюсь ответить

18. Укажите наиболее часто встречающиеся, по Вашему мнению, нарушения академической честности в Вашем вузе (не более трех вариантов ответа)?

1. Использование шпаргалок на уроках, экзаменах (списывание, использование телефонов, наушников и другое)

2. Заимствование чужих работ, плагиат

3. Вознаграждения преподавателям за оценки (баллы)

4. Подделка справок, работ или оценок

5. Давление, притеснение, принуждение со стороны преподавателя в отношении студентов

6. Использование личных и родственных связей

7. Другое _____

8. Академическая честность в нашем вузе не нарушается

19. Назовите основные факты недобросовестного отношения к служебным обязательствам (неисполнение или ненадлежащее исполнение обязанностей) преподавателей в Вашем университете (не более трех вариантов ответа):

1. Отсутствует на рабочем месте

2. Частое опоздание на занятия

3. Не объективное оценивание

4. Часто изменяет результаты оценок

5. Не требователен к обучающимся

6. Не справедлив к обучающимся

7. Предвзятое отношение к обучающимся

8. Использует устаревшую литературу на занятиях

9. Низкий уровень квалификации

10. Дает мало информации по обучаемым темам дисциплины

11. За деньги пишут итоговые дипломные работы

12. Не соблюдает этику

13. Неграмотная речь, излагает материал неясно

14. Не привлекает студентов к научной, общественной, творческой работе

15. Принуждение к покупке книг/монографий

16. Не оказывает помощь, не консультирует при подготовке заданий по СРО, курсовым работам

17. Не замечал(а) ничего такого

18. Затрудняюсь ответить

19. Другое _____

26. Укажите, пожалуйста, фамилию и имя сотрудника (руководителя департамента, заведующей кафедрой т.д.), которые злоупотребляют служебными полномочиями (решают «вопросы» обучения с помощью взяток, подарков, личных связей и т.д.) (напишите) _____

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ СООБЩИТЕ, ПОЖАЛУЙСТА, ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ О СЕБЕ:

27. На какую академическую степень Вы учитесь?

1. Бакалавр   2. Магистратура   3. Докторантура   4. Интернатура

28. Ваш курс (для бакалавра):

1. 1 курс   2. 2 курс   3. 3 курс   4. 4 курс

БЛАГОДАРИМ ВАС ЗА УЧАСТИЕ В ОПРОСЕ!

ШӘКӘРІМ УНИВЕРСИТЕТІНДЕ
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚТЫ ДЕҢГЕЙІН БАҒАЛАУ

Құрметті респондент! Сіздердің оқу орындарыңыздарда сыбайлас жемқорлық мәселелерін зерттеу бойынша жүргізіліп отырған сауалнамаға қатысуыңызды сұраймыз.

Ұсынылған сұрақтарды мұқият оқыңыз және жауаптың ең ыңғайлы бір нұсқасын белгілеңіз немесе осы үшін бөлінген жерлерде өз пікіріңізді жазыңыз.

Біз Сіздің пікіріңіздің құпиялылығына кепілдік береміз. Барлық деректер тек жалпылама түрде пайдаланылады.

1. Білім беру мекемелеріндегі сыбайлас жемқорлық ұмын қалай түсінесіз?

1. Білім беру мекемесі қызметкерінің қызметтік жағдайын теріс пайдалануы («сыйлық» алуа байланысты қабылдау емтихандарына, семестрлік немесе курстық емтихандарға оң баға қою және т.б.)
2. Студенттің немесе үшінші тұлғаның өтініші бойынша бағалау рәсімін жүргізбей, оқытушының білім алушыға бағасын «ақысыз» ("сыйлықтарсыз") көтеруі.
3. Мемлекеттік емтиханнан кейін және дипломды қорғаудан кейін дастархан отырыстарын ұйымдастыру
4. Университеттің уәкілетті тұлғасына жеке «мәселелерді» шешу үшін «сыйлықтар» ұсыну (гүлдер, кәмпиттер, спирттік ішімдіктер және т. б.).
5. Мерейтойға, туған күндерге қаражат жинау, кафедраға сыйлықтар, жабдықтар мен жабдықтар сатып алу және т. б.
6. Көрсетілгендердің барлығы
7. Басқа (жазыңыз): _____
8. Жауап беруге қиналамын

2. Білім беру жүйесінде жеке "проблемаларды" шешу үшін біреуге "ұсыныстар жасау" немесе "сыйлықтар" беру қажеттілігі жағдайында болдыңыз ба?

1. Иә
2. Жоқ
3. Жауап беру қиын

3.Өзіңіздің оқу орныңызда оқытушыларға немесе қызметкерлерге қаншалықты жиі "ұсыныстар жасап" немесе "сыйлықтар" бердіңіз?

1. Жиі
2. Сирек
3. Өте сирек
4. Ешқашан

4.Сіз қалай ойлайсыз, оқытушыларға гүл сыйлау білім алушының бағасын көтеруге әсер ете ме?

1. Иә
2. Солай болуы мүмкін
3. Олай емес деп ойлаймын
4. Жоқ

5.Оқытушыға пән бойынша бағаны көтеру туралы өтінішіңіз (ешқандай "ұсыныссыз" немесе "сыйлықсыз") қаншалықты жиі оң нәтиже берді?

1. Жиі
2. Сирек
3. Өте сирек
4. Ешқашан

6.Қалай ойлайсыз Сіздің ЖОО-да сыбайлас жемқорлық бар ма?

1. Бар
2. Жоқ
3. Жауап беруден бас тарту
4. Жауап беруге қиналамын

7. Жоғарыдағы сұраққа «Бар» - деп келіссеңіз, Сіздің пікіріңіз қандай ақпаратқа негізделеді?

1. Жеке тәжірибеге

2. Туған – туысқандардың, достардың тәжірибесінен	4. БАҚ ақпаратына
3. Қауесет, өсекке	5. Сыбайлас жемқорлық жоқ

8. Қандай жағдайларда Сізге немесе Сіздің курстастарыңыздың біреуге заңсыз сыйақы беруге немесе таныстарыңызды пайдалануға тура келді? (3 нұсқадан артық жауап таңдамаңыз)

1. Емтихан тапсыруда
2. Деканатқа жүгінуде
3. Аралық бақылауды тапсыру, емтиханға рұқсат алуда
4. Грантқа ауысуда
5. Мемлекеттік емтиханға, қорғауға рұқсат алу
6. Жатақханалардағы орындарды бөлу кезінде
7. Ғылыми жетекші таңдағанда
8. Мемлекеттік емтихандарды тапсыру және дипломдық жұмыстарды қорғауда
9. Магистратураға /докторантураға түсу (ЖОО қабылдау кезеңінде)
10. Оқытушылар кітаптар мен монографияларды сатып алуға итермелеу
11. Ешқандай жағдайда

9. Сіздің оқу орныңызда қандай "сыйлықтар" беру қажеттілігі болды?

1. Тәттілер	6. Жемістер
2. Спиртті сусындар	7. Сувенирлер
3. Кофе, шай	8. Азық-түлік
4. Гүлдер	9. Қағаз
5. Ақша	10. Сыйлықтар жасаған жоқпын
11. Басқа (жазыңыз) _____	

10. Пара беру қалай жүзеге асырылды?

1. Пара алушы пара алуды өзі жүзеге асырды	3. Жауап беруге қиналамын
2. Делдал арқылы	4. Мұндай жағдай болғаным жоқ

11. Егер сіз пара беруге КЕЛІСПЕСЕҢІЗ, неге келіспедіңіз?

1. Пара беруге менің материалдық жағдайым жоқ
2. Негізінен мүлде пара бермеймін
3. Ондай ыңғайы болмады
4. Мәселені басқа жолдармен шешуге болады
5. Қылмыстық жауапкершіліктен қорықтым
6. Басқа (жазыңыз) _____

12. ЖОО-дағы өз «проблемаңызды» пара беру арқылы (ақшалай сыйақы, сыйлықтар және т. б.) шешуге барасыз ба?

1. Иә	2. Мүмкін	3. Жоқ деп ойлаймын	4. Жоқ

13. Сіз Өз мекемеңізде парақорлық мәселелері бойынша тиісті инстанцияларға жеке жүгіндіңіз бе?

1. Ректоратқа жүгіндім
2. Департаменттерге жүгіндім
3. Деканатқа жүгіндім
4. Кафедра меңгерушісіне жүгіндім
5. Эдвайзерге жүгіндім
6. Кураторға жүгіндім

7. Мұғалімге жүгіндім
8. Ешкімге жүгінгенім жоқ, ондай жағдайда болмадым
9. Қайда хабарлау керек екендігін білмеймін
10. Жауап беру қиын

14.Егер Сіз паракорлық мәселелерін көтеріп Өз мекеменізде қажетті инстанцияларға барсаңыз, нәтижелері қандай болды?

1. Мәселе шешілуде
2. Мәселе шешілді
3. Мені бұдан әрі хабардар етпеді
4. Ешкімге жүгінгенім жоқ, ондай жағдайда болмадым

15. Сіздердің ЖОО-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша қандай да бір шаралар/акциялар өткізілді ме?

1. Иә
2. Жоқ

16. Осы шаралардың/акциялардың әсерін бағалаңыз:

1. Пайдалы
2. Пайдалы сияқты
3. Пайдасыз сияқты
4. Пайдасыз

17. «Академиялық адалдық» Сіздің университетіңіз үшін қалыпты деп ойлайсыз ба?

1. Иә
2. Жоқ
3. Жауап беруге қиналамын

18. ЖОО-дағы академиялық адалдықтың жиі бұзылуы түрлерін көрсетіңіз (үш нұсқадан артық емес жауап тандаңыз)?

1. Сабақтарда, емтихандарда шпаргалкаларды пайдалану (көшіру, телефонды т.б. құралды пайдалану)
2. Бөтен автор жұмыстардан көшіру, плагиат
3. Баға үшін оқытушыларға сыйақы беру
4. Анықтамаларды, жұмыстарды немесе бағаларды қолдан жасау
5. Студенттерге қатысты оқытушы тарапынан қысым, мәжбүрлеу
6. Жеке және туыстық байланыстарды пайдалану
7. Басқа (жазыңыз) _____
8. Академиялық адалдық сақталады

19.Сіздің университетіңіздегі оқытушылардың қызметтік міндеттемелерінің (міндеттерін орындамауы немесе тиісінше орындамауы) дұрыс орынламауының негізгі фактілерін көрсетіңіз (жауаптың үш нұсқасынан артық емес):

1. Жұмыс орнында болмауы
2. Сабаққа жиі кешігіп келу
3. Бағалауы объективті емес
4. Бағалау нәтижелерін жиі өзгертеді
5. Білім алушыларға талап қойылмауы
6. Білім алушыларға әділ емес
7. Білім алушыларға біржақты көзқарас
8. Сабақтарда ескірген әдебиеттерді қолданады
9. Біліктілік деңгейінің төмендігі
10. Пәннің оқытылатын тақырыптары бойынша аз ақпарат береді
11. Қорытынды және диплом жұмыстарын ақшаға жазады
12. Қызмет этикасын сақтамайды
13. Сауатсыз сөйлеу, материалды түсініксіз түсіндіреді
14. Студенттерді ғылыми, қоғамдық, шығармашылық жұмыстарға тартпайды
15. Кітап / монография сатып алуға мәжбүрлеу
16. СӨЖ, курстық жұмыстар бойынша тапсырмаларды дайындауға кеңес бермейді

17. Мен ондай ештеңе байқамадым
18. Жауап беруге қиналамын
19. Басқа _____

20. Оқу барысында өзіңіздің оқытушыларыңыздың өз жеке мақсатындағы «өтініш» әрекеттерін («кітап сатып алдыру», сіздің көлігіңізді пайдалануы, «жеке сипаттағы тапсырмалар» және т.б.) кездестірдіңіз бе?

1. Иә
2. Жоқ
3. Жауап беруге қиналамын

21. ЖОО-ғы жемқорлықтың негізгі себептерін көрсетіңіз?

1. Оқытушылар жалақысының төмен деңгейі
2. Кәсібиліктің төмен деңгейі
3. Халық мәдениетінің төмен деңгейі
4. Азаматтық қоғамның дамымауы
5. Ұлттық дәстүрлер, менталитет
6. Дамымаған экономика
7. Ұйым ішінде нашар бақылау (қоғамдық бақылаудың болмауы)
8. Сот жүйесінің жетілмегендігі
9. Сыбайлас жемқорлық фактілері үшін жазаның жұмсақ болуы
10. Басқа (жазыңыз) _____
11. ЖОО-да жемқорлық бар деп ойламаймын

22. Сіздің ойыңызша, студентті пара беруге итермелейтін факторлар қандай?

1. Студенттің пәнді оқығысы келмеуі
2. Пәнді меңгерудің күрделілігі
3. Оқытушы тарапынан қаталдық немесе қысым көрсету
4. Пән қызықсыз немесе күрделі
5. Басқа (жазыңыз) _____

23. Егер Сіз сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлағыңыз келмесе, себебін көрсетіңіз.

1. Мұны пайдасыз деп санаймын, шаралар қабылданбайды
2. Мен үшін және менің жақындарым үшін қауіпті
3. Қажет деп санамаймын
4. Жауап беруге қиналамын
5. Жоқ, хабарласамын

24. Сіздің ойыңызша, жемқорлар мен парақорлар аз болуы үшін не істеу керек?

1. Сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзбеушілікті қалыптастыру бойынша халықпен үгіт жұмыстарын жүргізу
2. Халықтың құқықтық сауаттылығын арттыру
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі заңнаманы қатаңдату
4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі құқық қорғау органдары қызметінің тиімділігін арттыру
5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметті бұқаралық ақпарат құралдарында кеңінен жариялау
6. Бюджет қаражатының шығыстарын қатаң бақылау
7. Басқа (жазыңыз) _____

25. Сіз ЖОО-да, өңірде, мемлекетіңізде жемқорлық әрекеттерін кездестірген жағдайда қайда хабарласуға болатынын білесіз бе?

1. Иә
2. Жоқ
3. Жауап беруге қиналамын

26.Пара, сыйлықтар, жеке байланыстар және т. б. арқылы оқытудың "мәселелерін" шешетін қызметкердің немесе оқытушының аты -жөнін көрсетуіңізді сұраймын (жазыңыз)_____

ӨЗІҢІЗ ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕРДІ КӨРСЕТІҢІЗ:

27.Сіз қандай академиялық дәрежеде білім алудасыз?

1. Бакалавриат   2. Магистратура   3. Докторантура   4. Интернатура

28. Сіздің оқу курсыңыз (бакалаврға)

1. 1 курс   2. 2 курс   3. 3 курс   4. 4 курс

САУАЛНАМАҒА ҚАТЫСҚАНДАРЫҢЫЗ ҮШІН АЛҒЫС БІЛДІРЕМІЗ!

**ОЦЕНКА УРОВНЯ ВОСПРИЯТИЯ КОРРУПЦИИ
В УНИВЕРСИТЕТЕ ШАКАРИМА**

Уважаемый респондент! Предлагаем Вам принять участие в исследовании по вопросам коррупции в вашем учебном заведении.

Прочитайте внимательно предложенные вопросы и отметьте наиболее удобный Вам один вариант ответа или напишите свое мнение в отведенных для этого местах.

Мы гарантируем конфиденциальность Вашего мнения. Все данные будут использованы только в обобщённом виде.

1. Какие формы недобросовестного исполнения своих обязанностей должностными лицами или коллегами Вы встречали на вашем рабочем месте?

1. Злоупотребление служебным положением работника образовательного учреждения (выставление положительных оценок на вступительных экзаменах, на семестровых или курсовых экзаменах и т.д. за подношения)
2. Повышение оценки преподавателем обучающемуся безвозмездно (**без «подарков»**), без проведение самой процедуры оценивания по просьбе самого студента или третьего лица
3. Организация застолья после экзаменов и защиты диплома
4. Подношение подарков (*цветов, конфет, спиртных напитков и т.д.*) уполномоченному лицу университета для решения личных «проблем»
5. Сборы средств на торжества, юбилей, дни рождения, подарки кафедре, закупку оборудования и инвентаря т.д.
6. Все варианты
7. Другое (напишите): _____
8. Затрудняюсь ответить

2. Как часто Вы видели «подношения» или «подарки» сотрудникам (коллегам) вашего вуза для решения личных «вопросов»?

1. Часто   2. Редко   3. Иногда   4. Никогда

3. Как часто Вы сталкиваетесь на рабочем месте с недобросовестным исполнением своих обязанностей должностными лицами или коллегами?

1. Иногда   2. Постоянно   3. Очень редко   4. Никогда

4. Как Вы думаете, влияют ли «подношения» или «подарки» на лоббирование интересов и злоупотребление служебным полномочием должностного лица (преподавателя)?

1. Да   2. Нет   3. Затрудняюсь ответить

5. Как часто просьба обучающегося (без «подношения» или «подарков») преподавателю по поводу повышения оценки по предмету давала положительные результаты?

1. Часто   2. Редко   3. Иногда   4. Никогда

6. Как Вы считаете, есть ли коррупция в Вашем ВУЗе?

1. Да   2. Нет   3. Отказ от ответа   4. Затрудняюсь ответить

7. Если вы ответили да, то на чем основывается Ваше мнение?

1. Личный опыт
2. Опыт родных, близких
3. Слухи
4. Информация из СМИ
5. В нашем ВУЗе коррупции нет

8. Что ЯВИЛОСЬ БЫ причиной, подтолкнувшей Вас дать или получить взятку («подношения» или «подарки»)?

1. Отсутствие времени или возможностей для решения проблемы законным путем
2. Желание добиться благосклонности или более качественной работы со стороны должностного лица
3. Усталость от малой заработной платы
4. Потому что все берут взятку, так принято
5. Я не пошел (не пошла) бы на это по собственным соображениям
6. Другое (напишите) _____

9.«Подарки», какого вида Вам приходилось давать в вашем образовательном учреждении?

1. Конфеты
2. Спиртные напитки
3. Кофе, чай
4. Цветы
5. Деньги
6. Фрукты
7. Сувениры
8. Продукты
9. Бумага
10. Не делал(-а) «подарков»
11. Другое (напишите) _____

10.Как осуществлялась передача «подарков» в вашем случае?

1. Самостоятельно
2. Через посредника
3. Не хотел бы отвечать
4. Такого случая не было

11.Если вы НЕ согласились давать взятку, то почему?

1. Взятка была мне «не по карману»
2. Принципиально не даю взятки
3. Не смог подобрать удобного случая
4. Проблему можно решить другими путями
5. Испугался уголовной ответственности
6. Другое (напишите) _____

12.Пойдете ли Вы сами на то чтобы в случае необходимости решить личную «проблему» на работе с помощью взятки (денежного вознаграждения, подарков и т.д.) или нарушением академической честности вуза?

1. Да
2. Скорее да
3. Скорее нет
4. Нет

13.Вы ознакомились с кодексом академической честности в вашем вузе?

1. Да
2. Скорее да
3. Скорее нет
4. Нет

14.Лично вы обращались в соответствующие инстанции в своем учреждении по вопросам взяточничества?

1. Обращались в ректорат
2. Обращались в департаменты
3. Обращались в деканат
4. Обращались к заведующему кафедры
5. Обращались к эдвайзеру
6. Обращались к куратору
7. Обращались к коллегам
8. Никому не обращались, не было

повода
9. Не знаю куда обращаться

10. Затрудняюсь ответить

15.Если обращались по вопросам взяточничества, каковы были результаты?

1. Решается	3. Меня далее не информировали
2. Решился	4. Не обращался

16.Проводились ли в Вашем ВУЗе какие-либо меры/акции по противодействию коррупции?

1. Да	2. Нет

17.Оцените эффективность этих мер/акций:

1. Эффективно
2. Скорее эффективно
3. Скорее неэффективно
4. Неэффективно

9. Неадекватность наказания за факты коррупции
10. Другое (напишите) _____
11. Не думаю, что в вузе есть коррупция

22. По Вашему мнению, какие факторы побуждают студента дать взятку?

1. Нежелание студента учить предмет
2. Сложность усвоения предмета
3. Строгость или предвзятость (принуждение) со стороны преподавателя
4. Предмет неинтересный или трудный
5. Другое (напишите) _____

23. Если Вы подумали НЕ сообщать о фактах коррупции, укажите причину.

1. Считаю это бесполезным, меры не будут приняты
2. Опасно для меня и для моих близких
3. Не считаю необходимым
4. Просто этот человек мой знакомый (коллега, друг, прямой руководитель и т.д.)
5. Затрудняюсь ответить
6. Нет, я сообщу о фактах коррупции

24. Что, на ваш взгляд, необходимо предпринять, чтобы коррупционеров и взяточников стало меньше?

1. Проводить агитационную работу с населением по формированию нетерпимости к проявлениям коррупции
2. Повысить правовую грамотность населения
3. Ужесточить законодательство по борьбе с коррупцией
4. Повысить эффективность деятельности правоохранительных органов по борьбе с коррупционерами
5. Шире освещать антикоррупционную деятельность в средствах массовой информации
6. Жёстко контролировать распределение и расход бюджетных средств
7. Другое (напишите) _____

25. Знаете ли Вы, куда обращаться в случаях столкновения с коррупционными действиями в вузе?

1. Да
2. Нет
3. Затрудняюсь ответить

26. Укажите, пожалуйста, фамилию, имя, сотрудника или преподавателя, который решает «вопросы» на рабочем месте с помощью взяток, подарков, личных связей и т.д.

(напишите) _____

27. Укажите, пожалуйста, факультет или структуру, в которой Вы работаете...

1. Филологический факультет
2. Инженерно-технологический факультет
3. Аграрный факультет
4. Гуманитарно-экономический факультет
5. Естественно-математический факультет
6. Другое: _____

БЛАГОДАРИМ ВАС ЗА УЧАСТИЕ В ОПРОСЕ!

ШӘКӘРІМ УНИВЕРСИТЕТІНДЕ
ПАРАҚОРЛЫҚ ДЕҢГЕЙІН БАҒАЛАУ

Құрметті респондент! Сіздердің оқу орындарыңыздарда сыбайлас жемқорлық мәселелерін зерттеу бойынша жүргізіліп отырған сауалнамаға қатысуыңызды сұраймыз.

Ұсынылған сұрақтарды мұқият оқыңыз және жауаптың ең ыңғайлы бір нұсқасын белгілеңіз немесе осы үшін бөлінген жерлерде өз пікіріңізді жазыңыз.

Біз Сіздің пікіріңіздің құпиялылығына кепілдік береміз. Барлық деректер тек жалпылама түрде пайдаланылады.

1.Сіздің жұмыс орныңызда лауазымды тұлғалардың немесе әріптестердің өз міндеттерін адал орындамауының қандай формаларын кездестірдіңіз?

1. Білім беру мекемесі қызметкерінің қызметтік жағдайын теріс пайдалануы («сыйлық» алуа байланысты қабылдау емтихандарына, семестрлік немесе курстық емтихандарға оң баға қою және т.б.)
2. Студенттің немесе үшінші тұлғаның өтініші бойынша бағалау рәсімін жүргізбей, оқытушының білім алушыға бағасын «ақысыз» ("сыйлықтарсыз") көтеруі.
3. Мемлекеттік емтиханнан кейін және дипломды қорғаудан кейін дастархан отырыстарын ұйымдастыру
4. Университеттің уәкілетті тұлғасына жеке «мәселелерді» шешу үшін «сыйлықтар» ұсыну (гүлдер, кәмпиттер, спирттік ішімдіктер және т.б.).
5. Мерейтойға, туған күндерге қаражат жинау, кафедраға сыйлықтар, жабдықтар мен жабдықтар сатып алу және т. б.
6. Көрсетілгендердің барлығы
7. Басқа (жазыңыз): _____
8. Жауап беруге қиналамын

2.Сіз өзіңіздің жұмыс орны қызметкерлеріне (әріптестеріне) жеке "мәселелерді" шешу үшін біреудің "сыйлықтарды" ұсынғанын қаншалықты жиі көрдіңіз?

1. Жиі
2. Сирек
3. Өте сирек
4. Ешқашан

3.Сіз жоғары оқу орнында лауазымды тұлғалардың немесе әріптестеріңіздің өз міндеттерін дұрыс және толық орындамауын қаншалықты жиі байқадыңыз?

1. Кейде байқаймын
2. Тұрақты байқаймын
3. Өте сирек байқаймын
4. Ешқашан байқамадым

4.Қалай ойлайсыз, "сыйлықтардың" қабылдануы лауазымды тұлғаның (оқытушының) қызметтік өкілеттіктерін теріс пайдалануға әсер ете ме?

1. Иә
2. Жоқ
3. Жауап беру қиын

5.Студенттің пән бойынша бағаны көтеру туралы өтініші (ешқандай "ұсыныссыз" немесе "сыйлықсыз") қаншалықты жиі оң нәтиже берді?

1. Жиі
2. Сирек
3. Өте сирек
4. Ешқашан

6.Қалай ойлайсыз Сіздің жұмыс орныңызда сыбайлас жемқорлық бар ма?

1. Бар
2. Жоқ
3. Жауап беруден бас тарту
4. Жауап беруге қиналамын

7.Жоғарыдағы сұраққа «Бар» - деп келіссеңіз, Сіздің пікіріңіз қандай ақпаратқа негізделеді?

1. Жеке тәжірибеге
2. Туған – туыскандардың тәжірибесіне
3. Қауесет, өсекке
4. БАҚ ақпаратына
5. Сыбайлас жемқорлық жоқ

8. Сізді пара беруге итермелейтін қандай себеп БОЛУЫ мүмкін?

1. Мәселені заңды түрде шешуге уақыт пен мүмкіндіктің болмауы
2. Лауазымды тұлға тарапынан қайырымдылыққа немесе неғұрлым сапалы жұмысқа қол жеткізуге деген ұмтылыс
3. Аз жалақыдан шаршау
4. Өйткені барлығы пара алады, солай қалыптасқан
5. Мен бұндайға бармаймын деп ойлаймын
6. Басқа (жазыңыз)_____

9. Өзіңіздің жұмыс орныңызда қандай "сыйлықтар" беру қажеттілігі жоғары болды?

1. Кәмпит, тәттілер
2. Спиртті сусындар
3. Кофе, шай
4. Гүл
5. Ақша
6. Жемістер
7. Сувенирлер
8. Азық-түлік
9. Қағаз
10. Сыйлықтар жасаған жоқпын
11. Басқа (жазыңыз)_____

10.Сіздің байқауыңызда "сыйлық" алу қалай жүзеге асырылды?

1. Пара алушы пара алуды өзі жүзеге асырды
2. Делдал арқылы
3. Жауап беруге қиналамын
4. Мұндай жағдай болғаным жоқ

11.Егер Сіз "сыйлық" беруге келіспесеңіз, неге келіспедіңіз?

1. Пара беруге менің материалдық жағдайым жоқ
2. Негізінен мүлде пара бермеймін
3. Ондай ыңғайы болмады
4. Мәселені басқа жолдармен шешуге болады
5. Қылмыстық жауапкершіліктен қорықтым
6. Басқа (жазыңыз)_____

12.Қажет болған жағдайда жұмыс орныңызда жұмыстағы жеке "проблеманы" шешу үшін пара беруге не алуа (ақшалай сыйақы, сыйлықтар және т.б.) немесе ЖОО-ның Академиялық адалдығын бұзуа барасыз ба?

1. Иә
2. Мүмкін
3. Жоқ шығар
4. Жоқ

13.Сіз жұмыс орныңыздағы Академиялық адалдық Кодексімен таныстыңыз ба?

1. Иә   2. Солай деп ойлаймын   3. Олай емес деп ойлаймын   4. Жоқ

14.Сіз Өз мекемеңізде парақорлық мәселелері бойынша тиісті инстанцияларға жеке жүгіндіңіз бе?

1. Ректоратқа жүгіндім
2. Департаменттерге жүгіндім
3. Деканатқа жүгіндім
4. Кафедра меңгерушісіне жүгіндім
5. Эдвайзерге жүгіндім
6. Кураторға жүгіндім
7. Мұғалімге жүгіндім
8. Ешкімге жүгінгенім жоқ, ондай жағдайда болмадым
9. Қайда хабарлау керек екендігін білмеймін
10. Жауап беру қиын

15.Егер Сіз парақорлық мәселелерін көтеріп Өз мекемеңізде қажетті инстанцияларға барсаңыз, нәтижелері қандай болды?

1. Мәселе шешілуде
2. Мәселе шешілді
3. Мені бұдан әрі хабардар етпеді
4. Ешкімге жүгінгенім жоқ, ондай жағдайда болмадым

16. Сіздердің ЖОО-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша қандай да бір шаралар/акциялар өткізілді ме?

1. Иә   2. Жоқ

17. Осы шаралардың/акциялардың әсерін қалай бағалайсыз:

1. Пайдалы   2. Пайдалы сияқты   3. Пайдасыз сияқты   4. Пайдасыз

18. «Академиялық адалдық» Сіздің университетіңіз үшін қалыпты деп ойлайсыз ба?

1. Иә   2. Жоқ   3. Жауап беруге қиналамын

19.ЖОО-дағы академиялық адалдықтың жиі бұзылуы түрлерін көрсетіңіз (үш нұсқадан артық емес жауап таңдаңыз)?

1. Сабақтарда, емтихандарда шпаргалкаларды пайдалану (көшіру, телефонды т.б. құралды пайдалану)
2. Бөтен автор жұмыстардан көшіру, плагиат
3. Баға үшін оқытушыларға сыйақы беру
4. Анықтамаларды, жұмыстарды немесе бағаларды қолдан жасау
5. Студенттерге қатысты оқытушы тарапынан қысым, мәжбүрлеу
6. Жеке және туыстық байланыстарды пайдалану
7. Басқа (жазыңыз) _____
8. Академиялық адалдық сақталады

20.Сіздің университетіңіздегі оқытушылардың қызметтік міндеттемелерінің (міндеттерін орындамауы немесе тиісінше орындамауы) дұрыс орындалмауының негізгі фактілерін көрсетіңіз (жауаптың үш нұсқасынан артық емес):

1. Жұмыс орнында болмауы
2. Сабаққа жиі кешігіп келу
3. Бағалауы объективті емес
4. Бағалау нәтижелерін жиі өзгертеді

5. Білім алушыларға талап қойылмауы
6. Білім алушыларға әділ емес
7. Білім алушыларға біржақты көзқарас
8. Сабақтарда ескірген әдебиеттерді қолданады
9. Біліктілік деңгейінің төмендігі
10. Пәннің оқытылатын тақырыптары бойынша аз ақпарат береді
11. Қорытынды және диплом жұмыстарын ақшаға жазады
12. Қызмет этикасын сақтамайды
13. Сауатсыз сөйлеу, материалды түсініксіз түсіндіреді
14. Студенттерді ғылыми, қоғамдық, шығармашылық жұмыстарға тартпайды
15. Кітап / монография сатып алуға мәжбүрлеу
16. СӨЖ, курстық жұмыстар бойынша тапсырмаларды дайындауға кеңес бермейді
17. Мен ондай ештеңе байқамадым
18. Жауап беруге қиналамын
19. Басқа _____

21.ЖОО-ғы жемқорлықтың негізгі себептерін көрсетіңіз?

1. Оқытушылар жалақысының төмен деңгейі
2. Кәсібиліктің төмен деңгейі
3. Халық мәдениетінің төмен деңгейі
4. Азаматтық қоғамның дамымауы
5. Ұлттық дәстүрлер, менталитет
6. Дамымаған экономика
7. Ұйым ішінде нашар бақылау (қоғамдық бақылаудың болмауы)
8. Сот жүйесінің жетілмегендігі
9. Сыбайлас жемқорлық фактілері үшін жазаның жұмсақ болуы
10. Басқа (жазыңыз) _____
11. ЖОО-да жемқорлық бар деп ойламаймын

22.Сіздің ойыңызша, студентті пара беруге итермелейтін факторлар қандай?

1. Студенттің пәнді оқығысы келмеуі
2. Пәнді меңгерудің күрделілігі
3. Оқытушы тарапынан қаталдық немесе қысым көрсету
4. Пән қызықсыз немесе күрделі
5. Басқа (жазыңыз) _____

23.Егер Сіз сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлағыңыз келмесе, себебін көрсетіңіз.

1. Мұны пайдасыз деп санаймын, шаралар қабылданбайды
2. Мен үшін және менің жақындарым үшін қауіпті
3. Қажет деп санамаймын
4. Бұл адам менің танысым (әріптесім, досым, тікелей басшы және т. б.)
5. Жауап беруге қиналамын
6. Жоқ, хабарласамын

24.Сіздің ойыңызша, жемқорлар мен парақорлар аз болуы үшін не істеу керек?

1. Сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзбеушілікті қалыптастыру бойынша халықпен үгіт жұмыстарын жүргізу
2. Халықтың құқықтық сауаттылығын арттыру
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі заңнаманы қатаңдату
4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі құқық қорғау органдары қызметінің тиімділігін арттыру

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметті бұқаралық ақпарат құралдарында кеңінен жариялау
6. Бюджет қаражатының шығыстарын қатаң бақылау
7. Басқа (жазыңыз)_____

25. Сіз жұмыс орныңызда жемқорлық әрекеттерін кездестірген жағдайда қайда хабарласуға болатынын білесіз бе?

1. Иә
2. Жоқ
3. Жауап беруге қиналамын

26.Пара, сыйлықтар, жеке байланыстар және т. б. арқылы оқытудың "мәселелерін" шешетін қызметкердің немесе оқытушының аты-жөнін көрсетуіңізді сұраймын (жазыңыз)_____

27.Өзіңіз жұмыс істейтін факультетті немесе құрылымды көрсетіңіз?

1. Филология факультеті
2. Инженерлік-технологиялық факультеті
3. Аграрлық факультет
4. Гуманитарлық-экономикалық факультет
5. Жаратылыстану-математика факультеті
6. Басқа_____

САУАЛНАМАҒА ҚАТЫСҚАНДАРЫҢЫЗ ҮШІН АЛҒЫС БІЛДІРЕМІЗ!